

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola Bučovice, Vyškovská 486

Vyškovská 486, 685 01 Bučovice

Identifikátor školy: 600 125 912

Termín konání inspekce: 17. – 20. květen 2005

Čj:	12-1210/05-11024
Signatura	ol5ky101

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) je příspěvkovou organizací zřizovanou městem Bučovice, se sídlem Jiráskova 502, 685 01 Bučovice. Jedná se o tříoborovou ZUŠ, která vykazuje v přípravném, I. a II. stupni základního studia a studiu pro dospělé celkem 372 žáků, z toho 250 v hudebním, 70 v tanečním a 52 ve výtvarném oboru. Vykazovaný počet žáků nepřekračuje stanovenou kapacitu školy. Na základě projeveného zájmu veřejnosti a možností ZUŠ vyučuje škola v hudebním oboru hru na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, kytaru, housle, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, baskřídlovku a pěveckou hlasovou výchovu. Výuka probíhá v kmenové budově školy a na jejich čtyřech odloučených pracovištích v objektech místních základních škol v Letonicích, Brankovicích, Nesovicích a Dražovicích.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání vzhledem ke schváleným učebním dokumentům v hudebním a výtvarném oboru
- průběhu a výsledků vzdělávání ve výuce výtvarného a vybraných předmětů hudebního oboru (hra na klavír, dechové dřevěné nástroje a přípravná hudební výchova)

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Personální podmínky výuky sledovaných oborů školy jsou z pohledu plnění odborných kvalifikačních předpokladů učitelů optimální. Výuku hudebního oboru zajišťuje včetně ředitelky školy, která je ve funkci od 1. srpna 2002, 15 pedagogických pracovníků. Pouze jedna vyučující zatím nemá ukončené požadované vzdělání a studuje příslušnou školu. Výtvarný obor vyučuje učitelka s požadovaným odborným vzděláním, která si v současnosti doplňuje pedagogické vzdělání. Při stanovení skladby úvazku ředitelka školy uvážlivě využívá odborné předpoklady učitelů vzhledem k jejich nástrojové profilaci. Naprostá většina pedagogů vyučuje hru na svůj vystudovaný nástroj, což je z pohledu odbornosti výuky pozitivní. V případě, kdy si někteří učitelé přibírají dle potřeb školy i výuku hry na další nástroj, děje se tak s přihlédnutím k jejich zkušenostem a schopnostem. Ředitelka podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, do něhož se sama aktivně zapojuje. V souladu s konkrétními individuálními vzdělávacími plány vytváří podmínky pro účast učitelů na akcích pořádaných akreditovanými vzdělávacími institucemi, kterých se většina vyučujících účastní.

Výchovně-vzdělávací činnost ZUŠ a její celkový provoz jsou velmi dobře zabezpečeny. Kvalitně zpracovaný organizační řád a jasně stanovené konkrétní pracovní náplně vymezují kompetence a povinnosti jednotlivých kategorií pracovníků a funkcí. Přenos informací uvnitř školy je účinně zabezpečen. Účelná organizační struktura ZUŠ vytváří dobré předpoklady pro efektivní řízení a činnost školy.

Při vedení zaměstnanců usiluje ředitelka o vytváření příznivé pracovní atmosféry jako základního předpokladu pro úspěšné naplnění prioritního koncepčního záměru „Škola plná hudby, světla a tepla“. Vychází přitom z dobré znalosti odborných a lidských kvalit pedagogů. Vytváří podmínky pro jejich participaci na činnosti a rozvoji školy. Jako poradní a metodické orgány jsou ustanoveny pedagogická rada a předmětové komise. O jejich činnosti jsou vedeny

zápisy, poskytující relevantní informace o průběhu a závěrech jednání. Pracují neformálně. Svoji roli plní dobře.

Vnitřní kontrolní systém je funkční. Zabezpečuje potřebnou zpětnou vazbu. Kontrolní činnost ředitelky školy je systematická. S její konkrétní náplní byli pedagogové seznámeni. Vedle plnění základních pracovních povinností je v žádoucí míře zaměřena na kvalitu průběhu a výsledků vzdělávání. Cílené a dostatečně četné hospitace probíhají jak přímo ve výuce, tak i na třídních předehrávkách a vystoupeních. Průběh a výsledky kontrolní činnosti jsou písemně podchyceny. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců školy jsou konkrétně stanovena a pracovníkům známa. Slouží jako podklad pro motivující stanovení nenárokových složek mzdy.

Velmi dobré personální podmínky umožňují realizovat vzdělávací program a pozitivně ovlivňují úroveň vzdělávání.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní umělecká škola sídlí v budově bývalého soudu, která byla pro potřeby školství stavebně upravena a vybavena. Pro svoji činnost zde využívá druhé podlaží. V přízemí je umístěna zvláštní škola. Pro individuální výuku hudebního oboru je vyčleněno šest učeben, což odpovídá počtu vyučovaných žáků a učitelů. Dále má obor k dispozici třídu pro kolektivní výuku hudební nauky. Pro interní vystoupení žáků školy slouží menší, ale pro tyto účely vhodný komorní koncertní sál. Pro veřejnou prezentaci škola využívá prostory místního Katolického domu. Učebny pro individuální i skupinovou výuku jsou dostatečně prostorné, funkčně zařízené a esteticky upravené. Část tříd byla akusticky odhlučněna. Vybavení školy hudebními nástroji a učebními pomůckami je vzhledem k realizované výuce dobré. Učebny pro výuku hry na klavír jsou většinou vybaveny klavírními křídly, v ostatních třídách jsou k dispozici pianina. Škola vlastní i další hudební nástroje, které žákům zapůjčuje. Základní vybavení učebními pomůckami a audio-technikou je zajištěno.

Prostorové zázemí výtvarného oboru je vzhledem k počtu skupinově vyučovaných žáků nedostatečné. Univerzální učebna pro všechny druhy výtvarných činností je velmi malá, což je limitujícím faktorem. Základní vybavení výtvarnými pomůckami a materiálem je i díky angažovanosti vyučující zabezpečeno. Ředitelka školy si je vědoma nevhodných prostorových podmínek výuky oboru a chce je změnit. Reálné řešení tohoto stavu je podmíněno získáním prostor v části budovy sloužící zvláštní škole.

Ředitelka usiluje o zabezpečení příznivých pracovních a psychohygienických podmínek. Prostředí školy je esteticky upravené, kulturní a čisté. Zaměstnanci školy zde mají vedle svých tříd k dispozici další pracovní a sociální zázemí.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům jsou s výjimkou výtvarného oboru celkově velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy/Vyučované obory

Základní umělecká škola je tříoborová. V souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol poskytuje základy uměleckého vzdělání v hudebním, výtvarném a tanečním oboru.

Výuka hudebního a výtvarného oboru je realizována v přípravném a základním studiu I. a II. stupně a studiu pro dospělé (pouze jeden zájemce). Vychází ze schválených učebních

dokumentů základních uměleckých škol. Stanovená časová dotace individuální nástrojové výuky (1 – 1,5 vyučovací hodiny týdně) je dodržena. Výuka hudební nauky je zajištěna v požadovaném rozsahu od 1. do 5. ročníku. Pravidelně ji však navštěvuje pouze zhruba polovina žáků. Žáci, kteří se výuky neúčastní, jsou pololetně přezkušováni a klasifikováni. V potřebném rozsahu není zajištěna výuka komorní a souborové hry. V případě realizace této formy výuky ve hře na klavír, což je typický problém všech ZUŠ, ji absolvují pouze dva žáci z celkového počtu 30 žáků, kteří ji mají učebními plány stanovenou. V ostatních nástrojích je situace lepší. Je zajištěna pro 28 žáků, to je 48 % z celkového počtu 58 žáků, kteří ji mají učebními plány stanovenou. V respektování platných učebních plánů výtvarného oboru č. j. 18 455/2002-22 nebyly zjištěny nedostatky.

Povinná pedagogická dokumentace je vedena. Průkazně zachycuje průběh a výsledky vzdělávání.

Výuka v době inspekce probíhala podle stabilních rozvrhů hodin, při jejichž sestavování vycházejí učitelé vstříc časovým možnostem žáků. Aktualizovaný školní řád, platný od 30. března 2005, je zpracován v souladu s § 30 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon). Přenos informací rodičům žáků je dostatečně zajištěn obvyklými prostředky (žakovské knížky a deníčky, možnost přímé účasti ve výuce, žakovské besídky, interní a veřejná vystoupení, webové stránky).

Hudební obor

Výuka hry na klavír, dřevěné dechové nástroje a přípravná hudební výchova

Výuka byla vedena odborně a metodicky správně. Vyučující byli dobře připraveni. Vhodně volili učební látku, která odpovídala individuálním potřebám žáků. U některých dětí se pohybovala v pásmu méně náročných skladeb platných učebních osnov.

Vyučování mělo většinou standardní průběh. Žáci se nejprve rozehráli na stupnicích a akordech, dále následovaly etudy či technická cvičení a v závěru přednesová skladba. Učitelé přiměřenými metodami a formami práce vedli žáky k osvojení základních instrumentálních návyků. Rozvíjeli technickou zručnost hry žáků na hudební nástroj a jejich hudební projev. Ve výuce **hry na klavír** kladli důraz na postavení ruky a celkovou uvolněnost. U přednesových skladeb rozvíjeli muzikální projev, požadovali správné dynamické dimenze a rozdíly mezi melodickým a doprovodným hlasem. Neopomínali vlastní ukázky hry problémových míst a metodicky vedli žáky, jak postupovat při domácí přípravě. Ve výuce **hry na dřevěné dechové nástroje** kontrolovali uvolněný postoj, dýchání a konkrétní artikulaci. Při interpretaci studovaných skladeb požadovali od žáků dynamické rozdíly. Na podporu rytmu a tonálního citění dětí měl příznivý vliv jejich spolehlivý doprovod na piano.

Výuka **přípravné hudební výchovy** odpovídala stanoveným vzdělávacím cílům. Organizační pokyny byly věcné a srozumitelné. Učitelka volila pestré a pro žáky přitažlivé metody a formy práce. Nové učivo mělo návaznost na dříve získané poznatky. Učební látka byla řádně vysvětlena a vyučující si pomocí problémových úkolů ověřovala její správné pochopení. Hodiny byly prokládány zpěvem lidových písní s klavírním doprovodem. Děti se současně aktivně zapojovaly hrou na rytmické nástroje.

V hospitované výuce hudebního oboru byly sledovány velmi dobré vztahy a komunikace mezi učiteli a žáky. Organizace vyučování se řídila zažitými pravidly. Vyučující děti účinně motivovali a podněcovali. Rozvíjeli u nich muzikální projev a zájem o hru na nástroj. Volené

pracovní tempo bylo úměrné celkové vyspělosti žáků. Vhodně zařazené relaxační chvílky měly pozitivní vliv na psychohygienu vzdělávání. Hodnocení výkonu žáků bylo prováděno u většiny učitelů citlivě, mělo motivující charakter.

Průběh a výsledky vzdělávání měly ve sledovaných předmětech velmi dobrou úroveň.

Výtvarný obor

Výuku oboru personálně zabezpečuje jedna učitelka.. Výtvarné vzdělávání organizuje v pěti věkově homogenních skupinách od přípravného studia po základní studium II. stupně. Zastoupení mladších a starších žáků je vyrovnané. Počty skupinově vyučovaných dětí respektují požadavky učebních plánů (9-15 žáků). Časová dotace výuky (3 vyučovací hodiny týdně) a její předmětová skladba dle varianty A učebních plánů jsou dodržovány. Obsahovou náplň výtvarných činností vyučující promyšleně plánuje. Funkčně a tvůrčím způsobem využívá řetězení úkolů formou výtvarných řad a projektů.

Výuka probíhala v malé učebně disponující pouze základním, nezbytným vybavením pro činnost oboru. Svými nedostatečnými prostorovými dispozicemi neposkytuje adekvátní pracovní prostředí a je limitujícím faktorem pro zkvalitnění materiálně-technických a psychohygienických podmínek výuky. Zajištění sledovaných lekcí potřebným výtvarným materiálem a pomůckami bylo ve vztahu k realizovaným činnostem ve všech případech velmi dobré.

Hospitované hodiny byly dobře připraveny a účelně řízeny. Měly jasný cíl a obsah. V úvodní části lekcí učitelka žákům výtvarné úkoly srozumitelně vysvětlila. Navazovala na předchozí práci v rámci realizovaného projektu. Promyšleným výběrem pro děti přitažlivých námětů a adekvátní výtvarné techniky jejich ztvárnění se jí dařilo podnítit jejich zájem o výtvarnou činnost.. K efektivitě vzdělávání přispívala dobrá organizace práce, směřující k účelnému využití vyučovacího času. Učitelka žáky nenásilně vedla k osvojování základních výtvarných postupů a principů, rozvoji jejich technické zručnosti a výtvarně logického myšlení. K dětem přistupovala individuálně. Žáci pracovali samostatně, soustředěně, se zaujetím a chutí. Jejich pracovní aktivitu posilovala velmi dobrá úroveň komunikace mezi učitelkou a žáky a vstřícný dialog s dětmi nad jejich výtvarnými pracemi. Vzájemné respektování a dodržování zažitých pravidel chování napomáhaly vytváření příznivé pracovní atmosféry. Žáci prokazovali dobrou úroveň získaných výtvarných dovedností, návyků a znalostí.

Během výuky prováděla učitelka citlivé průběžné hodnocení, které mělo motivující funkci. Společné závěrečné zhodnocení dosažených výsledků a vytvoření prostoru pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků bylo využíváno v menší míře.

Úroveň výtvarného vzdělávání byla posuzována nejen přímým vstupem do vyučovacích lekcí, ale i prohlídkou vystavených a archivovaných žakovských výtvarných prací. Tyto vypovídaly o tvůrčím a odborně správném přístupu k vedení výuky v souladu s obecnými cíli a zásadami vzdělávacího programu výtvarného oboru ZUŠ.

Průběh a výsledky vzdělávání výtvarného oboru měly velmi dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně sledovány. Standardním způsobem ověřování vzdělávacích výsledků jsou postupové a závěrečné zkoušky. Tyto komisionální zkoušky jsou prováděny v souladu s vyhláškou o základních uměleckých školách. Z jejich průběhu

a výsledků jsou vedeny příslušné protokoly. Dalším hodnotícím nástrojem je posuzování výkonů žáků na interních a veřejných vystoupeních ZUŠ, úspěšnost žáků v soutěžích a při talentových zkouškách ve školách s uměleckým zaměřením.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve sledovaných oborech jako celku měly velmi dobrou úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 14. 11. 2002 pod č. j. 26 991/01-21
2. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2004/2005
3. Katalogy o průběhu studia pro hudební a výtvarný obor
4. Rozvrhy hodin učitelů ve školním roce 2004/2005
5. Třídní knihy pro individuální a skupinovou výuku v hudebním a výtvarném oboru ve školním roce 2004/2005
6. Protokoly o komisionálních zkouškách ve školním roce 2003/2004
7. Školní řád
8. Záznamy z jednání pedagogické rady
9. Záznamy z jednání předmětových komisí
10. Výroční zpráva o činnosti základní umělecké školy (školní rok 2003/2004)
11. Organizační řád
12. Pracovní náplně všech kategorií zaměstnanců školy
13. Pověření k výkonu funkcí
14. Provozní řád ZUŠ
15. Vnitřní kontrolní systém a plán hospitační a kontrolní činnosti ředitelky ve školním roce 2004/2005
16. Hospitační záznamy ředitelky školy ve školním roce 2004/2005
17. Kriteria pro přiznání nadtarifních složek mzdy pedagogických a ostatních pracovníků školy

ZÁVĚR

Pro realizaci vzdělávacího programu má škola vytvořeny velmi dobré personální podmínky. Pedagogický sbor je složen z kvalifikovaných učitelů, což dává dobré předpoklady pro odborně správnou a efektivní výchovně-vzdělávací práci. Ředitelka promyšleně organizuje výchovně-vzdělávací činnost a provoz ZUŠ. Vytváří příznivé podmínky pro rozvoj školy.

Materiálně-technické podmínky základní umělecké školy umožňují realizovat výchovně-vzdělávací práci v souladu s požadavky závazných učebních dokumentů. Účelným využíváním a vybavením školních prostor se daří vytvořit odpovídající materiální a psychohygienické předpoklady pro činnost ZUŠ. Prostorové zázemí a vybavení nástroji a učebními pomůckami je v případě hudebního oboru celkově velmi dobré, ve výtvarném oboru velmi skromné.

Sledovaná výuka měla velmi dobrou úroveň. Pozitivně se projevila promyšlená příprava vyučujících na vedení výchovně-vzdělávacího procesu a jejich odborné a pedagogické předpoklady. Použité metody a formy práce byly adekvátní k výchovně-vzdělávacím cílům ZUŠ a vedly k jejich naplnění. Většina učitelů dokázala navodit příznivou pracovní atmosféru založenou na partnerském vztahu a individuálním přístupu k dětem dle jejich schopností a potřeb. Dílčí nedostatky v naplňování závazných učebních dokumentů byly zjištěny pouze u části žáků hudebního oboru - absence výuky přidruženého předmětu komorní a souborová hra.

Od minulé inspekce vykonané ve školním roce 2001/2002 prošla škola pozitivním vývojem. S nástupem nové ředitelky se výrazným způsobem zkvalitnila organizace činnosti a provozu školy a systému vedení zaměstnanců. Byla zavedena výuka komorní a souborové hry. Přestože tato forma výuky není ani v současnosti realizována pro všechny žáky, jedná se vzhledem k předchozímu stavu, kdy nebyla zabezpečena vůbec, o výrazný posun. Došlo k celkovému zkulturnění školního prostředí a vytvoření lepšího pracovního a sociálního zázemí. Další zkvalitnění podmínek výuky všech oborů, především však výtvarného, se připravuje v souvislosti s předpokládaným získáním prostor v části budovy sloužící zvláštní škole.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jiří Kachlík	Jiří Kachlík, v.r.
Člen týmu	Mgr. Jiří Brauner	Jiří Brauner, v.r.

V Brně dne 6. června 2005

Razítko

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Křížová 22, 603 00 Brno. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 17. června 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Dagmar Klementová, ředitelka školy

Dagmar Klementová, v.r.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel	2005-07-15	12-1008/05/187-986
Školská rada		

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.